

5

שאלות

עם אריה בן-דוד

אריה בן-דוד נולד בשנת 1956, והתחנך בקיבוץ עין דור. בנעוריו בלט כשחקן כדורסל ומאמן מצטיין. שירת כלוחם בסיירת מטכ"ל, והשתחרר ב-1978. בשנת 1986 סיים ארבע שנות לימוד והכשרה בבית הספר לאמנות ותרפיה Tobias School of Art and Therapy באיסט גרינסטד שבאנגליה, וכן את ההכשרה למורי ולדורף Michael Hall Waldorf Teacher Training. בשנת 1992 היה אריה אחד המקימים של תוכנית להכשרת מורים בחינוך ולדורף. התוכנית נחלה הצלחה וזכתה להכרה אקדמית ב-1996 במסגרת המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין בירושלים. אריה התמחה בחדשנות וביצירתיות של מטבעות קהילתיים, והרצה באוניברסיטאות למנהל עסקים בארה"ב ובסקנדינביה בסוגיות ייצור הכסף והקצאתו ובהשלכות השיטה המוניטרית הנוכחית בנוגע לעוני ולחיי החברה והתרבות. אריה לוקח חלק פעיל בהופעות אנסמבל האוריתמיה ירושלים, אותו מנהלת רעייתו ג'אן רנק, כמשתתף, כקריין וכשותף לעיצוב התאורה. בנוסף על אלו, הוא מנהל מספר מיזמים חברתיים ועסקיים המקדמים חדשנות חברתית וסביבתית. בין השאר, הוא המנכ"ל העולמי של Eco WHALE, וייסד את התנועה לשינוי מוניטרי (MCM IL), קבוצת Tmurot ומיזם הכוורת.

1

תאר את המפגש שלך עם האנתרופוסופיה?

שירותי בסיירת מטכ"ל עורר בי מודעות לכך שאני יכול להתבונן "מבחוץ" בגופי הדואב ולחייך, לאחר ששוב ושוב ניטש מאבק אדיר ביני לבין גופי על השליטה בנפשי. חזרתי מהמזרח הרחוק לאחר שלמדתי מדיטציה, ובעקבות חוויות רוחניות ראשונות הפנה אותי חבר לכתביו של רודולף שטיינר. הספרנית של הקיבוץ שלחה אותי לאות ש', ואני התחלתי באימונים אינטנסיביים שנמשכים מעל שלוש שנה. עד היום אני חב תודה גדולה לדב וירשובסקי, שתרגם בשנות השישים מאות ספרים לספריות ציבוריות, וכך השפיע על גורלי ודרכי על חיי רבים.

2

מהו הדבר אשר ראוי שיאפיין יוזמה אנתרופוסופית?

באנגלית יש דמיון בין המילים "חניכה" (initiation) ו"יוזמה" (initiative). התחנכות רוחנית מודרנית מגיעה דרך נטילת יוזמה חופשית. כל יוזמה חיצונית מתחילה בהקשבה, וזקוקה במקביל ליוזמה פנימית מודעת, שאחריה ניתן לזרום אל העולם. העבודה הפנימית הכרחית כדי להשיג תוצאה איכותית ואפקטיבית לאורך זמן. אם איני מעמיק את היכרותי עם האדם והעולם, אני עלול לפעול למען מטרה נעלה ולהשיג תוצאה הפוכה.

3

כמי שאחראי ליוזמות אנתרופוסופיות רבות, מניין אתה שואב את הרעיון ליוזמה חדשה?

יוזמה אנתרופוסופית בריאה מתחילה עבורי בזיהוי צורך, ממשיכה בהקשבה פנימית אינטואיטיבית, ובעקבותיה נוצר אימפולס אינדיבידואלי המצית להבה פנימית המעוררת התלהבות לפעולה. בהמשך אני שב ומאזין בעזרת "איבר חישת הגורל שנולד לחיים חדשים" כדי לזהות שותפים פוטנציאליים המתאימים לשירות הצורך שזוהה ויכולים לפעול באומץ ליצירת מרחב של קשב, עשייה, אמינות ושיתוף פעולה.

4

מה לאנתרופוסופיה ולשיטה הכספית הקיימת?

יצירת חיי המשמעותית ביותר היא יחסי עם האנשים שאני פוגש. מלידתי אני שוקד על טיפוחם, וכך מתעצב גורלי. שמחותי ואכזבותי תלויות בעיקר במפגשי האנושיים. במותי כל הצלחותי וכשלונותי, עושרי או כבודי יאבדו את משמעותם, ורק היחסים שיצרתי ימשיכו עמי לחיים הבאים. תפקידו של הכסף הוא להסדיר את חילופי המשאבים, ולכן בלב הכלכלה עומדת שאלת מערכת היחסים. השיטה הקיימת משרתת בצורה מחרידה את רצון יוצריה: 85 עשירי העולם השתלטו על משאבים הזהים לאלה שמחזיקים מחצית יושבי תבל, ולכן יש להחליפה.

5

מה הן השאלות, האסטרטגיה והחזון שלך לשינוי שיטת ייצור הכסף הנוכחית?

"הכסף הוא המרכיב הרוחני בכלכלה", על-פי שטיינר. אם כך, מה משמעות העובדה שמרבית האנשים, הקהילות והארצות נתונים בחובות אסטרונומיים? וכיצד קורה שקיים בעולם מחסור כרוני בכסף, שהוא משאב מעשה ידי אדם? האסטרטגיה שלי היא שאין צורך לבזבז כוחות במלחמה נגד העולם הישן. כוחותינו יותר אפקטיביים בבניית העולם החדש. בעתיד הלא רחוק נגשים את "הפילוסופיה של החירות" בכלכלה, והכסף ייווצר כביטוי של יוזמה אינדיבידואלית, אינטואיטיבית וחופשית, שתחליף את פרקטיקת העבדות. "הכוורת" מאפשרת חילופי משאבים בעזרת מטבעות משלימים על מנת לממש צרכים שאינם מתוקצבים, בעזרת משאבים שאינם מנוצלים - יצירת כסף חדש לעולם מתחדש.